Läget inom hälso- och sjukvården

Ebba Busch, energi- och näringsminister
Elisabet Lann, sjukvårdsminister

5 mars 2026

Utgångsläge för svensk sjukvård

- Svensk hälso- och sjukvård håller hög kvalitet
- EU:s lägsta undvikbara dödlighet
- **4,5 läkare per 1 000 invånare** (cirka 5 % över EU-genomsnittet) och **11,0 sjuksköterskor per 1 000 invånare** (nästan 30 % högre än EU-genomsnittet)
- Sveriges hälso- och sjukvårdsutgifter är de fjärde högsta i EU

Bristande tillgänglighet och ojämlik vård

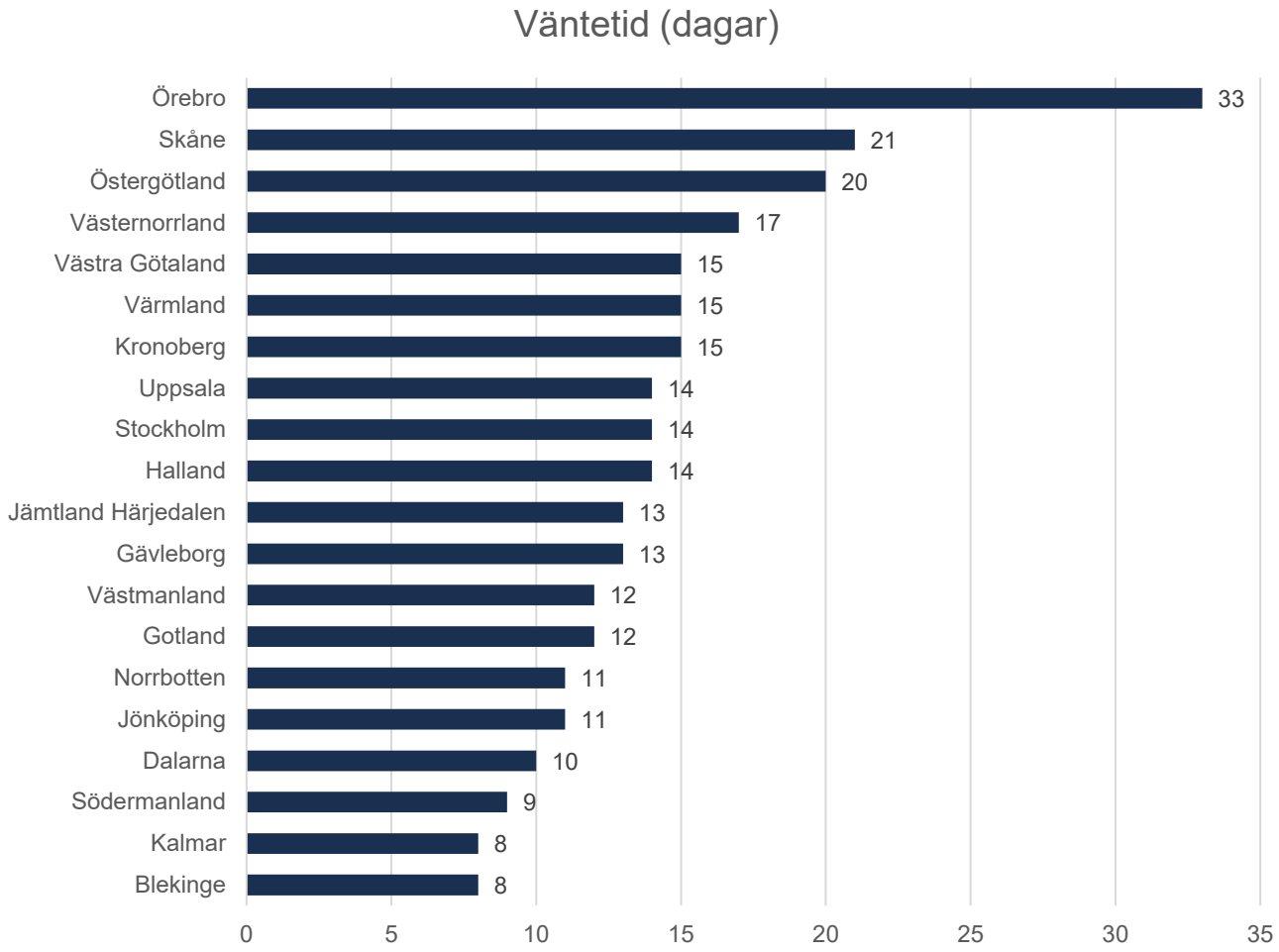

Genomsnittlig väntetid (median, antal dagar) till operation år 2025.
Källa: SPOR – Svenskt Perioperativt Register

Regeringens prioriteringar för sjukvården

- Stärkt primärvård
- Ökad statlig styrning
- Korta köer
- Cancer

Förstärkning av den nära vården

- Totalt avsätts cirka tre miljarder per år till omställningen vars fokus är att bygga ut primärvården.
  → Förstärkt satsning på en utbyggd primärvård motsvarande nästan en miljard kronor mellan 2024–2026.

- Målet är att få en bättre fungerande helhet med ökad delaktighet för patienten och bättre kontinuitet.

- Medel från ny statsbidragsförordning betalas ut för insatser som avser till exempel fast läkarkontakt.

Ökad statlig styrning av hälso- och sjukvården

- Ökade krav och uppföljning av medel till regionerna
- Beredskap
- Stärkt vårdgaranti och ekonomiska sanktioner
- Handlingsplaner och riktlinjer

Korta köer

- Regeringen har avsatt nästan 25 miljarder kronor under mandatperioden för att korta vårdköerna.
- Nationell vårdförmedling för att hitta ledig kapacitet i hela landet
- Engångsinsatser där staten tar hela notan
- En nationell kösamordnare

Nuläge vårdköer

I januari 2026 hade 44 000 färre personer väntat längre än 90 dagar på specialiserad vård jämfört med oktober 2022. Det är en minskning med 28 procent.

Antal väntade första besök och operation/åtgärd längre än 90 dagar:
oktober 2022: 155 000
januari 2026: 111 000

Säsongsrensade och utjämnade data. Exklusive regioner som byter, eller har bytt, journalsystem.

Antal som har väntat längre än 90 dagar på första besök eller operation/åtgärd i specialiserad vård, januari 2014–januari 2026

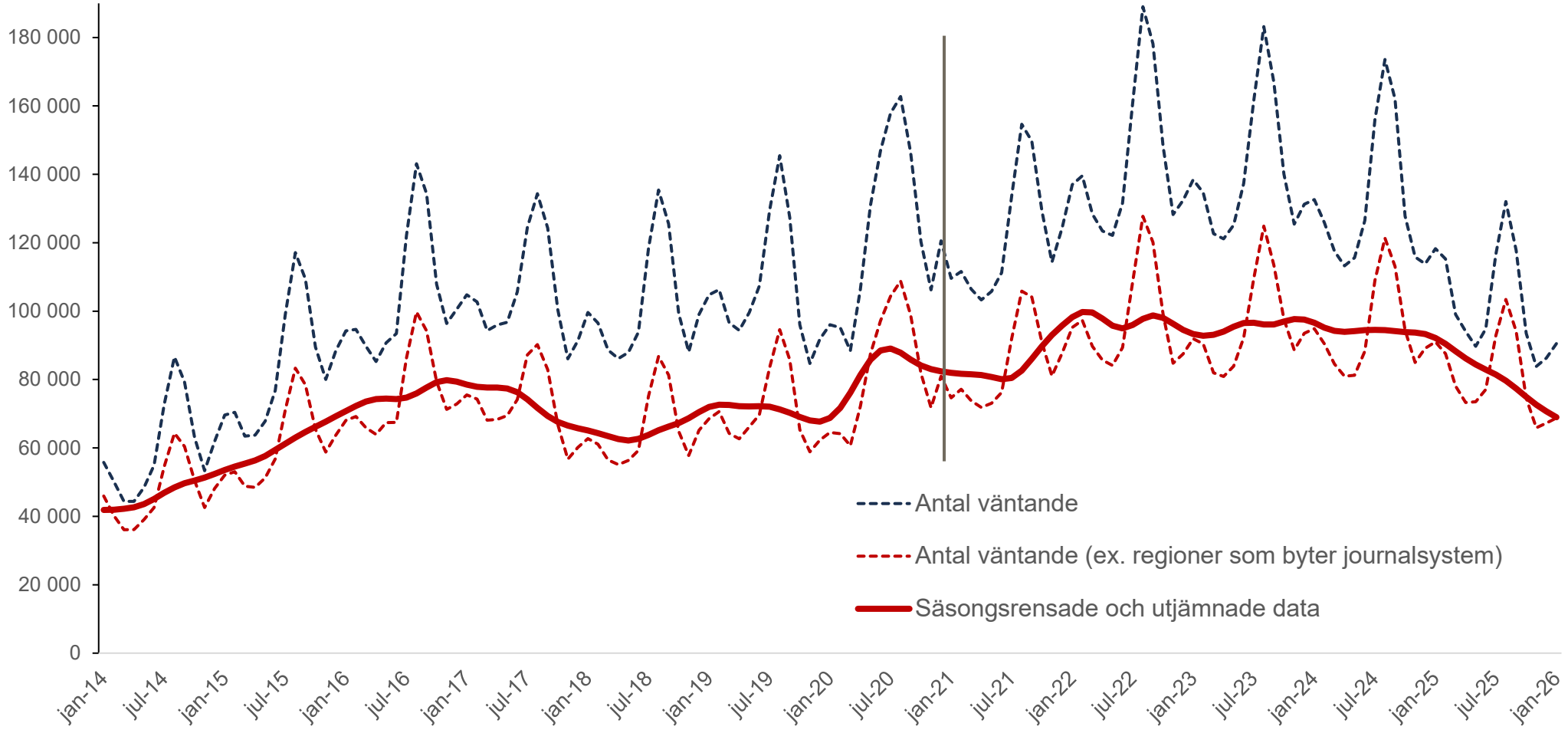

Anm. Länkande och justerade data enligt SKR för tidseriebrott vid årsskiftet 2020/2021. Från och med 2021 inkluderades kontakter med all legitimerad personal, inte bara läkarkontakter. Även ytterligare vårdutbud inkluderades från 2021. De regioner som byter journalsystem är Blekinge, Dalarna, Sörmland, Gävleborg, Halland, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Örebro. Källa: Väntetidsdatabasen, Sveriges Kommuner och Regioner

Fler utförda operationer

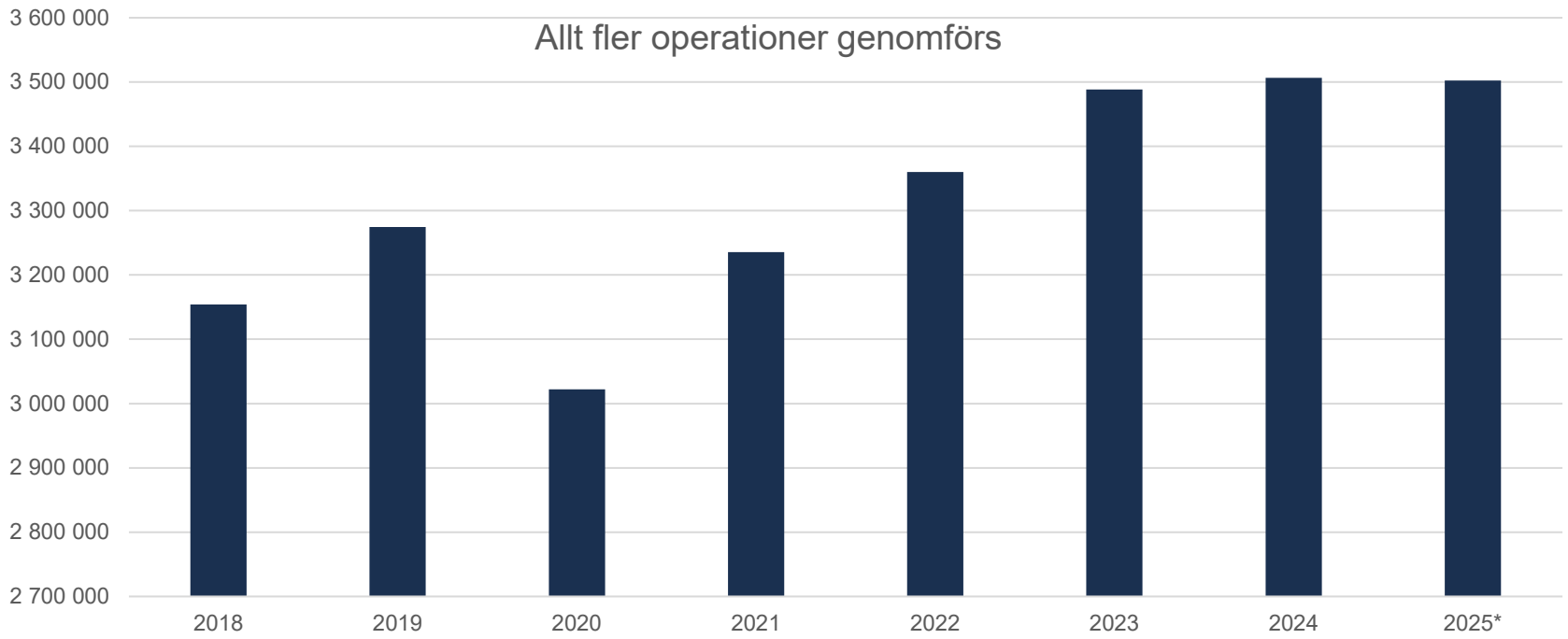

Antal genomförda ingrepp i specialiserad öppen- och sluten vård 2018-2025.
Källa: Socialstyrelsens patientregister
* Siffrorna för 2025 är preliminära

Förändring i antal som har väntat längre än 90 dagar på första besök eller operation/åtgärd fördelat per region*

	jan 2026 jmf. okt 2022
Riket	**-44 223**
Skåne	-19 063
Västra Götalandsregionen	-12 120
Uppsala	-5 172
Värmland	-4 506
Jämtland	-2 672
Kalmar	-1 990
Jönköping	-1 098
Östergötland	-562
Västmanland	-484
Kronoberg	-406
Gotland	-131
Stockholm	4 320

Anm.* Säsongsrensade och utjämnade data. Exklusive regioner som byter, eller har bytt, journalsystem (Blekinge, Dalarna, Sörmland, Gävleborg, Halland, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Örebro). Källa: Väntetidsdatabasen, Sveriges Kommuner och Regioner

Uppdrag till Socialstyrelsen om screening

- Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att se över:
  - de nationella riktlinjerna för screening av tjock- och ändtarmscancer
  - myndighetens modell för bedömning, införande och uppföljning av nationella screeningprogram – inklusive analys av och förslag till nya åldersgränser och screeningintervall i befintliga screeningprogram, däribland bröstcancerscreening
- Slutredovisning sker i februari 2028

Läget inom hälso- och sjukvården

Ebba Busch, energi- och näringsminister
Elisabet Lann, sjukvårdsminister

5 mars 2026